

Vraag nr. 42
van 16 oktober 1996
van de heer ETIENNE VAN VAERENBERGH

Herziening verdrag Europese Unie – Vlaamse aandachtspunten

Een half jaar geleden ging in Turijn de Intergouvernementele Conferentie betreffende de herziening van het verdrag over de Europese Unie van start. Luidens de persberichtgeving verlopen de onderhandelingen moeizaam.

1. Kan de minister-president deze moeilijke gang van zaken bevestigen ?
2. Wat zijn de vorderingen op het vlak van de aandachtspunten zoals naar voor geschoven door de Vlaamse regering in haar voorafgaand overleg met de federale regering ?
3. Wat is de stand van zaken met betrekking tot de voorgenomen herziening van de burgerschapsbepalingen ? Is er in dat kader ook gesproken over de gemeentelijke kiesrechten voor EU-burgers, zoals onder meer gevraagd door de Vlaamse Volksbeweging ?
4. Wordt het Vlaams Parlement in hoofde van de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden (verder) betrokken bij de voortgang van de conferentie ?
5. Steunt de minister-president de gedachte om de verdere Europese staatsvorming in een volksraadpleging voor te leggen aan de Vlaamse kiezer ? Heeft de Vlaamse regering terzake reeds een standpunt ingenomen ?

Antwoord

De Intergouvernementale Conferentie (IGC) die op 29 maart van dit jaar in Turijn van start is gegaan, komt in een fase waarin de resultaten van deze eerste onderhandelingsperiode zullen worden gebundeld. Tijdens de Top van Dublin op 13 en 14 december zal het Iers voorzitterschap een document met zes hoofdstukken voorstellen als een ontwerpverdrag. Het document zal niet volledig zijn, maar op een reeks van punten nog vragen bevatten. Dit document zal meteen de stand van de onderhandelingen duidelijk maken.

Over de inbreng van Vlaanderen in de onderhandelingen kan ik het volgende meedelen.

- Kiesrecht : inzake het eventuele voorstel tot uitbreiding van artikel 8b (actief en passief kiesrecht bij gemeenteraadsverkiezingen voor EU-onderdanen) naar subnationale verkiezingen (deelstaat- en provincieraadsverkiezingen) maakt België voorbehoud omdat, indien nationale verkiezingen van de werkingssfeer van dit artikel uitgesloten blijven, dit ook moet gelden voor deelstaatverkiezingen, daar het in beide gevallen om soevereine entiteiten gaat. Vlaanderen blijft zich verzetten tegen een uitbreiding van de modaliteiten van het kiesrecht die nu reeds in een richtlijn werden gevat voor gemeenteraadsverkiezingen.
- Taal : op initiatief van Vlaanderen heeft de Belgische delegatie voorgesteld om het recht van de burgers om zich in hun taal tot de EU-instellingen te richten en binnen een redelijke termijn in hun taal antwoord te krijgen, toe te voegen aan de burgerschapsartikels.
- Subsidiariteit : de IGC gaat in de richting van een protocol over de toepassing van de subsidiariteit. Er is nog geen eensgezind Belgisch standpunt terzake. Vlaanderen blijft de elementen bepleiten die vervat zitten in het Duitse voorstel van protocol en is gereserveerder ten aanzien van het Iers ontwerpprotocol.
- Andere domeinen (o.a. cultuur) : de Belgische delegatie heeft voorstellen ingebracht voor beleidsmateries als cultuur, energie, volksgezondheid, beroepsopleiding, zich baserend op de houding die de Vlaamse regering terzake heeft ingenomen. De voorstellen inzake culturele diversiteit slaan op de bepaling F van het verdrag (Verdrag Europese Unie) en zijn daarmee van belang voor het hele verdrag ; op artikel 92 § 3, d (m.b.t. overheidssteun) en op artikel 128, zogenoemde cultuurparagraaf van het EG-verdrag. Zij beogen onder meer de onderbrenging van het mediabeleid in het cultuurbeleid. Vlaanderen heeft er steeds voor gepleit om de cultuurdimensie in zijn ruime betekenis in de Europese verdragen in te brengen.
- Stemmingen : België sluit zich aan bij de vraag om de gekwalificeerde meerderheidsstemmingen uit te breiden. Op verzoek van Vlaanderen moet de unanimité blijven bestaan voor beslissingen met betrekking tot cultuur (gewijzigd artikel 128).

- Rol van de nationale parlementen : bij uitbreiding van de rol van de nationale parlementen pleit België voor een gelijke behandelingen van de deelstaatsparlementen en het federale parlement. Maar België wenst geen institutionalisering van een conferentie van nationale parlementen zoals voorgestaan door Frankrijk.
- Comité van de Regio's : België gaat in op de voorstellen van de deelstaten om de verdragsbepalingen inzake het Comité van de Regio's uit te breiden. België vraagt ook om in beroepsmogelijkheden van het Comité te voorzien voor die zaken die tot de bevoegdheden van het Comité behoren. Vlaanderen blijft er echter ook voor pleiten dat beroepsmogelijkheden zouden worden ingesteld voor het Comité van de Regio's bij schending van het subsidiariteitsbeginsel.

Tijdens de informele raad van Dublin van 5 oktober 1996 werd de Europese Top van Amsterdam in juni 1997 vooropgesteld als einddatum voor de onderhandelingen. Nu wordt er in onderhandelingskringen op gewezen dat dit tijdstip wellicht met enkele maanden zal worden overschreden.

Zoals het reeds eerder gebeurde, zal ik ook de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden verder inlichten en betrekken bij de voortgang van de conferentie.

Om de burgers in de Europese Unie nauwer te betrekken bij het Europese integratieproces en ze gevoelig te maken voor de nieuwe afspraken die Europees werden gemaakt tussen de onderscheiden lidstaten, met name in het gewijzigd EU-verdrag, moeten inspanningen worden gedaan naar informatie en sensibilisering. De Europese Commissie plant een informatiecampaagne in alle lidstaten, met medewerking van de lidstaten. Wij zullen ook in Vlaanderen inspanningen doen voor het sensibiliseren van de burgers.

Voor een volksraadpleging, waarnaar de Vlaamse volksvertegenwoordiger verwijst, bestaat er op dit ogenblik geen wettelijke basis. Ik ben bovendien van mening dat in de ratificatieprocedure voor de nieuwe EU-verdragsteksten het Vlaams Parlement ten volle zijn rol moet spelen als de vertegenwoordiging van het volk.